

~ 2007 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ ~

DORIS LESSING

ARGOS'TAKİ KANOPUS ARŞİVLERİ 3

SİRİUS
DENEYLERİ

Türkçeleştiren:
Niran Elçi

Delij

Doris Lessing

2007 Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Doris Lessing, 1919 yılında İran'da doğdu. Çocukluğunu Rodezya'da (bugünkü Zimbabve) geçirdi. 15 yaşında okulu bıraktı ve hemşirelik, telefon operatörlüğü gibi işlerde çalıştı. Rodezya'da ırkçılık karşıtı örgütlenmelerde rol oynadı. 1949 yılında Londra'ya yerleştikten sonra kendini tamamen yazarığa verdi. Eserlerinde, kendi yaşam tecrübelerinden yola çıkan Lessing, cinsiyetçilik, eşitsizlik gibi toplumsal sorunlarla mücadele eden bireyleri, küçük ya da büyük ölçekte politik çatışmaları, 20. yüzyıl savaşlarının gölgesinde kimliğini arayan insanları ve toplulukları konu etmektedir. Nobel Ödülü'nün yanında, Somerset Maugham Ödülü, James Tait Ödülü, David Cohen Anı Ödülü, Uluslararası Catalunya Ödülü, S.T. Dupont Altın PEN Ödülü gibi pek çok uluslararası ödüle layık görülen Lessing'in kitapları, feminist edebiyattan bilimkurgu edebiyatına, çok geniş bir yelpazeye sahiptir.

Niran Elçi

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünü bitirdi. 2001 yılından beri çeviri yapan Niran Elçi, yüzden fazla eseri Türkçeleştirdi. Bram Stoker, George Orwell, George Saunders ve Terry Pratchett, eserlerini Türkçeye kazandırdığı yazarlar arasındadır. Ayrıca *Karaböcü* serisi, *Adamı Zorla Cadı Yaparlar*, *Kurabi'ye Uçan Omlet* gibi çocuk kitaplarının da yazarıdır.

SİRİUS DENEYLERİ

© 2016, Tudem Yayın Grubu
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 1981, Doris Lessing

İlk baskı 1981 yılında, İngiltere'de *The Sirian Experiments* adı ile
Jonathan Cape Ltd. tarafından yapılmıştır.

Türkçe yayın hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Doris Lessing
TÜRKÇELEŞTİREN: Niran Elçi
EDİTÖR: Ümit Mutlu
DÜZELTİ: Yasemin Ertuğrul
KAPAK TASARIMI: Burak Tuna
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sarıbüyük

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Haziran 2018 (2000 adet)

ISBN: 978-605-2349-33-5
Yayınevi sertifika no: 11945
Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni
olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde
elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.nin tescilli markasıdır.

~ 2007 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ ~

DORIS LESSING

ARGOS'TAKİ KANOPUS ARŞİVLERİ 3

**SİRİUS
DENEYLERİ**

Deli

Türkçeleştiren:
Niran Elçi

ÖNSÖZ

Şikeste ve (biraz da) *Evlilikler* romanlarımın nasıl karşılandığına bakarak, bir açıklama yapmam gerektiğini düşünüyorum... Ben burada bir kozmoloji yaratmışsam, bu ancak edebi amaçlar içindir! Bir zamanlar, gençliğimde, gerek siyasi gerekse dini her şeye kolaylıkla inanırdım. Artık gittikçe daha az inanıyorum. Ve daha fazla şüphe ediyorum... Bana göre, bu gezegende yaşayan bir “tür” olarak kendimize dair görüşümüzün yanlış olma olasılığı yüksek. Yeni Gine sakinlerinin dünya görüşü bize ne kadar yetersiz geliyorsa, bizim dünya görüşümüz de bizden sonra gelenlere o kadar yetersiz gelecek. Bir tür olarak kendimize dair mevcut görüşümüzün yanlış olduğuna ve şu anda neler olup bittiği hakkında pek az şey bildiğimize inanıyorum. Gerçeklerin sıradan vatandaşlara söylenmediğine ve gerçek denen şeyin, küçük kastların ve cuntaların tekelinde olduğuna inanıyorum. Eğitim sistemimizin saçma saydığı türlü türlü fikri merak ediyorum ve onlar hakkında spekülasyonlarda bulunuyorum; tıpkı bu kürenin sakinlerinin çoğunun yaptığı gibi. Fizikçi olsaydım sorun olmazdı ama! Onlar, yıldızları yutan karadelikler veya karadelikleri uzay-zaman içinde sıçramayı sağlayan mekanizmalar olarak kullanmayı öğrenmek hakkında ya da matematiksel hokkabazlık ile karadeliklerin içinden geçip evrenin kurallarının geçerli olmadığı başka âlemlere erişmek konusunda kaygısızca konuşabiliyor. Onlar paralel evrenlerden, zamanın geri geri aktığı yerlerden veya bizimkinin yansıması olan evrenlerden bahsedebiliyor.

J.B.S. Haldane'e¹ ait şu sözün, günümüzde en çok alıntılanan ve her yerde karşımıza çıkan sözlerden biri olması beni şaşırtmıyor: “Evrenin, zannettiğimizden değil, *hayal edebileceğimizden* daha tuhaf olduğunu tahmin ediyorum.”

Hepimizin bildiği gibi, okurların kozmolojilere ve derli toplu düşünce sistemlerine “inanmayı” arzu etmelerinin sebebi, içinde yaşadığımız korkunç ve muhteşem zamanda, bir zamanlar emin olduğumuz şeylerin şimdi gözümüzün önünde dağılıp gidiyor oluşu. Fakat ben de burada, zaten saldırı altında olan kesinlikler kargaşasını daha da artırmakla eleştirilmek istemem.

Tanımları gereği hayal güçleriyle çalışan yazarlara neden bu kadar az güveniliriyor? Biz “uydururuz.” Bizim işimiz budur.

Bu “uzay kurmacası” türünü denemeden önce bir yerlerde hoş bir hikâye okumuştum: Öyküde, son derece zeki bir zürafa türü, uzay gemisiyle kendi güneş sistemlerinden bizimkine geliyor ve güneşimizin bize zalim davranıp davranmadığını soruyordu, çünkü kendilerinininki onlara zalim davranmaya başlamıştı... Kendi kendime şunu söylediğimi hatırlıyorum: Eh, en azından *bu* hikâyenin yazarı, uzay gemisinde bir zürafa olmanın nasıl bir his olduğunu soran ısrarlı mektuplar almıyordu.

İnsanın hayal edebildiği her şeyin, başka bir yerde, farklı bir gerçeklik düzeyinde karşılığı olduğu söylenir. Tüm edebi eserlerimiz, kutsal kitaplarımız, mitlerimiz, efsanelerimiz, yani insan ırkının tüm kayıtları iyilik ile kötülük arasındaki görkemli mücadeleyi anlatır. Bu mücadele dedektif hikâyelerine, westernlere, romantik romanlara bile yansır. Bu mücadeleyi yansıtmayan bir hikâye, şarkı veya oyun bulmak zordur. Ama hangi savaştır bu? Nerededir? Ne zamandır ve hangi güçler arasındadır?

---

1 1892-1964 yılları arasında yaşamış, İngiliz genetikçi ve evrimsel biyolog. [E.N.]

Hayır hayır. Aşğılık uzay korsanlarıyla dolu Şammat adlı bir gezegen olduğuna ve bu gezegenin bizim zavallı gezegenimizden “öz emdiğine” falan inanmıyorum ben; gezegenimizin, görkemli Kanopus ve Sirius imparatorlukları arasındaki savaşların sahnesi olduğuna da inanmıyorum.

Ama Kanopus ile Sirius’un, kadim kozmolojilerde bu kadar büyük rol oynaması bir şeyin işareti olamaz mı?

Bizim “iyi” ve “kötü” fikirlerimiz neyi yansıtıyor?

Bizden daha ileri varlıkların, deneyleri için bu gezegeni kullandıklarını öğrensem hiç şaşırmazdım... Ya da içinde yaşadığımız binaların boyutlarının, bizi hiç tahmin etmediğimiz şekillerde etkilediğini; hatta bu konuda, geçmişte bilinen fakat şimdi unuttuğumuz bir bilim olduğunu öğrensem... Hiç bilmediğimiz şekillerde köleleştirildiğimizi ve hiç bilmediğimiz dostlarımız olduğunu duysam... Mevcut durumumuz hakkındaki kişisel fikirlerimizin, gerçeklerle nadiren uyuşan fikirlerimizin (zira “yaşlanma” denen şey bizi hâlâ hep hazırlıksız yakalıyor), geçmişteki bir başka ömrün işareti olabileceğini, fakat bu geçmişin biyolojik açıdan oldukça yakın bir geçmiş olduğunu ve bu yüzden psikolojik olarak mevcut duruma alışamadığımızı bilsem... Çeşit çeşit takının ve nesnenin, eskiden (ve belki de hâlâ) bizim tahmin edemediğimiz işlevlere sahip olduğunu öğrensem... İnsan ırkı için bizim hayal edebildiğimizden çok daha görkemli bir gelecek planlandığını işitsem... Vesaire, vesaire...

Ay’da uzaylılar olduğuna “inanmıyorum.” Ama neden olmasın?

UFO’lara gelince... Bilim dünyasından veya bilim dünyasının dışından pek çok sağlam, sorumlu, sağduyulu insanın tanıklık ettiği bir şeye inanmazlık edemeyiz.

Ayrıca...

Bu kitapta duygusuz, adil, görevbilir, etkili ve kendi doğası hakkında yanılısma içinde olan bir “kadın bürokrat” karakteri yarattım. Becerikli bir idareci o; bir sosyalbilimci. Ambien II’yi, kendimden bile çok sevebilirim. Bazı kaygıları elbette bana ait. Ve bu kaygıların en büyüğü, “grup zihninin” doğası; nadiren kabulensek de hepimizin bir parçası olduğu “kolektif zihinlerin” ne olduğu. Biz kendimizi, kendine has bir zihni olan, inançlarını kendi seçen, bireysel ve benzersiz fikirler besleyen, bağımsız yaratıklar olarak görüyoruz. Bu gezegende milyarlarca insan yaşamasına rağmen yine de her birimizin biricik olduğuna, diğer herkes sürüdeki noktalardan ibaret olsa bile en azından *kendimizin* bağımsız düşünceli ve kendi kararlarını verebilen bir varlık olduğuna inanmaya hazırız. Bu çok tuhaf bir şey ve zaman geçtikçe bana daha da tuhaf geliyor. Kendimize dair bu fikre nasıl kapılıyoruz?

Bence fikirler, insanlığı dalga dalga süpürüyor.

Peki bu fikirler nereden geliyor?

Eleştirmenlerin ve okurların, “Argos’taki Kanopus Arşivleri” dizisini, bir iki kışkırtıcı hikâye anlatabilmemi (umarım) sağlayan bir çerçeve olarak görmesini dilerim. Amacım, kendime ve başkalarına sorular sormak, fikirler ve sosyolojik olasılıklar keşfetmek.

Yoksa, Kızıl ve Beyaz Cücelerin ve onların Hatırlama Aynalarının, onların antiyerçekimi roketlerinin, onların Hadron, Gluon, Pion, Lepton ve Muon parçacıklarının veya Cazibe Kuarklarının ve Renkli Kuarklarının hikâyesini anlatmayı *elbette* ben de isterdim.

Ama hepimiz fizikçi olamayız.

Doris Lessing

ARGOS'TAKİ KANOPUS ARŞİVLERİ 3

SİRİUS DENEYLERİ

SİRİUS-KANOPUS. ARKA PLAN.

Ben, “Beşli” üyesi, Ambien II.

Kanopus’un şimdilerde “Şikeste” olarak tanımladığı “Rohanda”daki deneylerimizi yazıya dökme görevini üstlendim.

Anlatıda, Kanopus’la hemfikir olduğumuz, genel olarak kullanılan dönemlerden faydalanacağım: (1) Andar’daki ilk radyasyon patlamasına kadarki dönem. (2) Andar’daki birinci ve ikinci radyasyon patlaması arasındaki dönem. (3) İkinci radyasyon patlaması ile Kanopus-Rohanda Kilidi’nin kırılması (“Felaket” olarak anılıyor) arasındaki dönem. (Bu üçüncü döneme bazen Altın Çağ da deniyor.) (4) Ardından gelen düşüş dönemi. Bu anlatı daha çok (4) ile ilgili olacak.

Birinci radyasyon patlamasından önceki deneylerden kısaca bahsedeceğim sadece. “Düşük Zooloji” başlığı altında eksiksizce belgelenmiş durumdadır zaten. (1) süresince Rohanda, ıslak, sazlık ve sıcak bir gezegendi; sığ denizleri bataklıklardan zor ayırt ediliyordu ve yanardağ aktivitesi yüzünden derin okyanuslar çalkantılıydı. Pek az kuru toprak vardı ve buralarda az sayıda kara hayvanı türü yaşıyordu. Buna karşın pek çok su kertenkelesi ve balık türü vardı. Bunların bazıları, diğer kolonileştirilmiş gezegenlerimizde ve Ana Gezegenimizde bilinmiyordu. Pek çok türü başarıyla oralara naklettik. Ve tabii, Rohanda’ya başka yerlerden türler gönderdik ve başlarına neler geldiğini izledik. (1) süresi

boyunca yürüttüğümüz deneyler mütevazıydı; İmparatorluğumuzun diğer bölgelerindeki deneylerden pek farkları yoktu.

(2): Andar'daki ilk radyasyon patlaması beklenmedi. Kanopus da biz de hazırlıksız yakalandık. Aramızda çıkan ve sonunda çekişmelerimizi bitiren savaştan bu yana gezegeni izliyorduk. Bu yeni durum sebebiyle gözetimimizi yoğunlaştırdık. Radyasyon yüzünden yaşam türlerinin bir kısmı tek gecede yok oldu ve evrim hızlandı. Gezegen hâlâ ıslak, bataklık, puslu ve bulutluydu; patlamadan sonra bu koşullara, bir de takatten düşürücü, ağır bir hava eklendi. Ama yeni tür ve çeşit sayısında adeta patlama yaşandı ve var olanlar da hızla değişti. Bir milyon R-yılı içinde yalnızca pek çok balık ve kertenkele türü değil, uçan canlılar ve böcekler de ortaya çıktı. Bunlar daha önce görülmemiş türlerdi. Gezegen yaşamla dolup taşı. Tabii bununla birlikte, canlıların devasa olduğu bir dönem beklememiz gerektiği açıktı. Özellikle kertenkelelerde görülüyordu bu eğilim: Pek çok çeşitleri vardı ve bazıları eski boyutlarının yüz katını aşmıştı. Bitkiler de büyüyüp gürleşti. Hem kara hem de su, her türden devasa hayvanla doldu.

Bu dönemde Kanopus ve biz, birimiz veya her ikimiz birden gerekli olduğunu düşündüğümüzde, iletişime geçtik. Bazen biz başlattık bu görüşmeleri, bazen de Kanopus.

Gezegende yaptığımız çalışmaları Kanopus'a her zaman raporladık, ama *o dönemde* onlar pek ilgi göstermedi. Bu nokta çok önemli, daha sonra geri döneceğim. Kanopus da bize raporlar gönderdi ve biz de onları incelemeye fazla zahmet etmedik. Daha sonra anlaşılacak zaten; ama bunun önemli bir nokta olduğunu bir kez daha vurgulamak isterim.

(2) süresince Kanopus, Rohanda'da bir gözlem istasyonu bulundurdu. Biz Rohanda'nın farklı yerlerinde bazı deneyler başlattık ama bunlar daha çok, ani ve şiddetli büyümeyle ilgiliydi; ve gezegenin kendisi bize bol bol gözlenecek malzeme verdiğinden, sürece fazla müdahale etmedik. Bilimcilerimizin hiçbiri Rohanda'yı pek sevmiyordu. Bize ait olan Kolonileştirilmiş Gezegen 13 de bir zamanlar burası gibi bataklık ve puslu bir iklime sahipti; yani elimizde büyük bir veri yığını vardı zaten.

Yaklaşık iki yüz R-yılı boyunca bu durum sürdü. Radyasyon öncesindeki durumun –kalıcı olmasa bile– istikrarlı görünmesi gibi, devasa vahşi hayvanlarla dolu bu sulak, bunaltıcı mekân da değişmeyecekmiş gibi görünüyordu. Sonra, yine beklenmedik bir biçimde, ikinci radyasyon patlaması oldu.

Etkileri yine muazzamdı.

Her tür felaket ve çalkantı yaşandı. Kara parçaları sulara gömüldü ve okyanus tabanına dönüştü. Suların içinden yeni kara parçaları yükseldi ve ilk defa çok yüksek kara parçaları, hatta dağlar belirdi. Eriyik hâldeki çekirdeği kaplayan kabuk çok ince olduğundan yanardağ aktiviteleri her zaman vardı ama artık karalar ve sular *sürekli* sarsılıyordu. Bazen, tüm gezegeni haftalarca sıcak bir kasvete boğan bulut örtüsü, rüzgârlar ve fırtınalarla paralanıyordu.

Tüm büyük türler yok oldu. Büyük kertenkeleler bir daha görülmedi. Dev eğreltiormanları, şiddetli rüzgâr ve yağmurlarla dümdüz oldu.

İklim aniden soğudu. Sarsıntılar azalıp kesildiğinde gezegen tamamen dönüşmüştü. Çok kısa bir süre içinde, gezegeni

kaplayan su kütlesi, buz ve kar hâlinde kutuplarda birikti. Hâlâ bataklık olan alanlar vardı ama artık kara ve okyanuslar ayrılmıştı ve kuru toprakla kaplı bölgeler de vardı. Elbette bu, gezegenin dikey eksenini eğilmeden uzun zaman önceydi; yani gezegendeki istikrarsızlığa büyük katkıda bulunan “mevsimlerden” önce. Kutuplar soğuk, gezegenin ortasındaki bölge sıcaktı. Arada ise, her zaman ılımlı, öngörülebilir iklime sahip bölgeler vardı.

Bu, (3) dönemi idi. Kanopus ve biz bu dönem hakkında büyük umutlar besliyorduk. Bir gezegenden beklenebileceği ölçüde kusursuz koşullar hâkimdi ama bu durum yirmi bin R-yılından daha kısa sürecekti.

Bu yeni (3) döneminin en başında, Kanopus bizi ortak bir konferansa davet etti.

Bu konferans iki tarafın da ana gezegeninde değil, onlara ait Koloni 10’da yapıldı. Her iki taraf için de uygun bir gezegendi.

Konferansta güven ve iyimserlik hâkimdi.

Sanırım bu noktada, saygın dostumuz ve rakibimizle olan ilişkilerimizi biraz daha açıklamalıyım.

Şunu ilan ederek başlamalıyım: Kanopus her zaman belli bazı bilimlerin başını çekti ve en azından bazılarında göre hâlâ bizden çok ilerideler.

Benim görüşüme göre bir tarihçi, elinden geldiğince gerçeği söylemeli... Ve hayır; bu, kışkırtma amaçlı bir yorum değil. Ama eminim, İmparatorluğumuzun her köşesinde hâkim olan fikir ikliminde, bu yorumu öyle görenler olacaktır.

Çok uzun süre boyunca tarihçilerimiz basit bir gerçeği kabullenmeyi reddetti: Hepimizin bugün “Zorlama Evrim” de-

diđi Őeyle ilgili becerileri ilk kez Kanopus'un keŐfedip geliŐtirdiđini. (Doğanın kendi hâline bırakılması gerektiğine inanan kiŐilerle –ki maalesef sayıları hâlâ çok fazla– burada tartıŐmaya girmeyeceğim.) Türlere veya gezegenlerin tamamına evrimin nasıl deđiŐtirilebileceđi veya hızlandırılabilirliği ačíısından bakmaya ilk baŐlayan, Kanopus'tu. Biz bunu *onlardan* öğrendik. Gerçek bu. Onların okulunda biz öğrenciydik. Gönüllü ve de çalıŐkan öğrenciler; gönüllü ve cömert öğretmenlerin okulundaki öğrenciler.

İŐte bu yüzden, konu Rohanda'yı aramızda paylaŐmaya geldiğinde, o kadar da cazip olmayan kısmı biz aldık. Kanopus'a göre, pozisyonumuza böylesi uygundu.

Bu yazıyı eleŐtirenle gözle okuyan bir okurun aklında Şu soru çoktan belirmiŐtir: Hepimizin bildiği gibi, Rohanda'nın yaŐadığı her Şey açık sözlülikle ifade etmek gerekirse bir felaket hikâyesiyken, bu Kanopus övgüsü neden?

Kanopus'un hatası varsa, bizim de var. Koloni 10'da düzenlenen konferansta hepimiz, karŐımızda daha önce milyonlarca yıl süren çok uzun iki istikrar dönemi yaşayan bir gezegen olduğuna göre bu yeni dönemin de benzer Şekilde milyonlarca sene süreceğini var saydık. Neden böyle bir varsayımda bulunmayacaktık ki? Fakat “kozmiğ” diye adlandırmakta hemfikir olduğumuz, kontrol edemediğimiz ve öngörmeyi her zaman baŐaramadıđımız faktörler var. Evrim mühendisliği, bu tesadüflere bağlı. Yeni keŐfedilmiŐ veya geliŐtirilip kullanılmaya uygun hâle getirilmiŐ bir gezegende, kozmiğ deđiŐiklikler veya felaket tehdidi korkusuyla hiçbir geliŐtirme çalıŐması yapmasak, hiçbir Şey baŐaramazdık.

Kolonileştirme kariyerlerinde, Kanopus da bizim gibi hayal kırıklıkları yaşadı. Tek başarısızlıkları Rohanda değildi. (*Onlar* öyle demese de ben Rohanda'ya başarısızlık diyorum.) Ama diğer yandan, kariyerim boyunca, Kanopus'u duygusal bulan düşünce ekolüne ait olduğum da bir sır değil. Hatta bazen, kendimi kandırırçasına duygusal... Zira, idari çabalar açısından son derece müsrif, antiekonomik ve tüketim odaklı olan bir yaklaşıma, başka ne ad verebilirsiniz?

Başka? Eh, olaylara bakmanın farklı yöntemleri olduğunu öğrendim; her ne kadar o bakış açılarını henüz paylaşmasam da. Yani, gelecek için umudum bu... Bu arada, yakın ve pratik bir bakış açısından bakılınca Rohanda yalnızca bir başarısızlık değil, belki de *en büyük* başarısızlıkları. Ama bu hiçbir şekilde onların hatası değildi. Rohanda'yı biz de, olabildiğince uzun süre –o zaman mümkün olduğunu sandığımız gibi milyonlarca R-yılı boyunca– kullanmaya hazırken, neden bazılarımız Kanopus'u suçlamaya bu kadar meraklı?

Kara ve su kütlelerinin durumu, çok kabaca, şimdikiyle aynıydı. Burunlar, yarımadalar ve adalarla çevrili, merkezî bir kara kütleli var. Bu kütle, yani “Merkez Kıta”, engin bir okyanusla çevrili ve bu okyanusta, bazıları oldukça geniş olan pek çok ada bulunuyor. Bu anakara kütlelerinin haricinde, ondan tamamen ayrı olan iki kıta daha var ve bu iki kıta da birbirine, bazen sular altında kalan bir geçitle bağlanıyor. Bunlara artık “Yalıtılmış Kuzey Kıta” ve “Yalıtılmış Güney Kıta” diyoruz. Merkez Kıta ile Yalıtılmış Kuzey Kıta arasında, gezegenin kuzey kutuplarını “kuzey” olarak ele aldığımızda “batıya” bakan ve okyanus düzeyinin yükselip alçalmasına göre belirip kaybolan pek çok ada

var ve bunlardan en az bir tanesi çok geniş. Ama bazen, neredeyse adasız bir okyanus kalıyor.

Kuzey kısımları ayrı bir bölge olarak düşünülen Merkez Kıta'dan güneye doğru uzanan bir başka güney kıtası var ve buraya artık "Güney Kıtası I" –ya da "GK I"– deniyor. (Yalıtılmış Güney Kıta ise zaman zaman "Güney Kıtası II" –ya da "GK II"– olarak adlandırılıyor.) Coğrafyacılara bazen, Güney Kıtası I'i, Merkez Kıta'nın bir parçası olarak ele alıyor; çünkü aralarındaki karşılıklı yolculuklar yüzünden, GK I'in kuzey yöreleri fazlasıyla etkilenmiş. Ama genel olarak güney yörelerin tarihi o kadar farklı ki, apayrı ve farklı birer kıta olarak sınıflandırıyorlar.

Rohanda paylaşılırken Sirius'a iki güney kıta düştü ve buna GK I'in kuzey bölgeleri ile, okyanuslardaki, kullanmayı arzu edeceğimiz irili ufaklı tüm adalar dâhildi.

Konferansı daha fazla açıklamalıyım.

Başarılı olarak addedildi. Hem de olağanüstü başarılı... Öyle ya da böyle benzer sorunlar yaşadığımız pek çok kolonileştirilmiş gezegendeki durumun tartışıldığı sayısız konferanstan yalnızca biri olmasına rağmen, herkesin katılması, işbirliğinde yeni bir düzeye ulaştığımızı hissetmemizi sağladı. Üstelik, üzerinden zaman geçtikçe bunun sıradışı bir konferans olduğunu hepimiz daha iyi görebildik ve bunun tek sebebi, Rohanda'da yaşanan beklenmedik ölçüde talihli yeni çağ değildi. Komiteler, konferanslar ve tartışmalar, bin yıllar boyunca hep sürdü; ama orada özel ve tekrar edilemez, bir daha yaklaşamadığımız bir yaşam pınarı ve canlılık varmışçasına, Koloni 10'daki konferansa devamlı atıfta bulunuyoruz.

DORIS LESSING

ARGOS'TAKİ KANOPUS ARŞİVLERİ 3

SİRİUS DENEYLERİ

BEŞLİ ÜYESİ AMBIEN II'NİN RAPORU

Sirius İmparatorluğu yöneticisi Ambien II, Kanopus'la aralarındaki çekişmeyi ve binlerce yıllık Rohanda deneyimini yazıya döküyor. Çünkü gerçek olanla görünen arasında büyük bir uçurum var. Ayrıca, imparatorluklarını kasıp kavuran felsefi bir soru da var:

Evrendeki yerimiz ve işlevimiz nedir?

Nobel Ödüllü İngiliz yazar Doris Lessing, her bir kitabı ayrı ayrı da okunabilen "Argos'taki Kanopus Arşivleri" dizisinin üçüncü cildi *Sirius Deneyleri*'nde, *Şikeste* ile başlattığı "öznel dünya tarihini" daha da derinleştiriyor; ilk insanlardan Orta Amerika halklarına, Uzakdoğu tarihinden Moğollara, "vahşi" Avrupalılardan Kuzey Amerikalılara ve hatta "Kayıp Atlantis" gibi mitlerden "Dünya Savaşları" gerçeklerine kadar uzanan, epik bir hikâye anlatıyor.

"Çağımızın en büyük yazarlarından Doris Lessing, dünyaya farklı bir gözle bakabilmek için yepyeni bir kozmoloji icat ediyor ve insanlığa dair her şeyi anlatmaya girişiyor..."

Financial Times

delidolu.com.tr

f t @delidolukitap

ISBN: 978-605-2349-33-5

9 786052 349335